De ruimte voor echte diversiteit krimpt

Katholiek Nieuwsblad, 7 oktober 2021
door Yvonne Koopman, is journalist, voorzitter van het GezinsPlatform.NL, moeder van twee jongvolwassenen en medeorganisator van het opGROEIsymposium van 9 oktober 2021

In naam van de diversiteit wordt de ruimte voor echte diversiteit steeds kleiner gemaakt. Dat komt in het bijzonder naar voren in het debat rond genderidentiteit.

In de Week van de Opvoeding (4-10 oktober) nam de Tweede Kamer twee opmerkelijke moties aan. Volgens de moties mogen scholen niet langer hun identiteit opnemen in een verklaring die ouders moeten onderschrijven om daarmee aan te geven dat zij een school kiezen die bij hun levensovertuiging past. Niet de vrijheid van een mening, maar de strafbaarheid van een ongewenste mening lijkt terrein te winnen.

Geloofsopvoeding

De Week van de Opvoeding is een initiatief van het Nederlands Jeugdinstituut en is bedoeld om ouders te stimuleren met elkaar in gesprek te gaan en hun omgeving erbij te betrekken. Enkele christelijke kerken doopten de afsluitende zondag om tot de Zondag van de Geloofsopvoeding. Dat is passend, want de geloofsopvoeding raakt de hele opvoeding omdat deze uitgaat van een bepaalde visie op het leven, de mens en diens roeping.

En juist die visie levert steeds meer wrijving op rond het specifieke thema ‘genderidentiteit’. Dat wordt uitgelegd als ‘je identiteit kunnen ervaren en beleven, los van biologische of sociale kenmerken’. Dat kan tot gevolg hebben dat iemand zijn geslacht officieel laat wijzigen en zich eventueel laat behandelen en opereren om op het andere geslacht te lijken.

Hate speech

Wie nu de levensovertuiging heeft dat God de mens schiep als man en vrouw – of wie er gewoon van uitgaat dat iemand man of vrouw is vanaf geboorte – komt steeds meer onder vuur te liggen. Als je dan ook nog je kinderen wilt opvoeden volgens de (geloofs)overtuiging dat een huwelijk een verbond is tussen één man en één vrouw, dan hangt je binnenkort wellicht een straf boven het hoofd. Of op zijn minst inperking van je vrijheid van meningsuiting en vrijheid van godsdienst.

De ruimte voor diversiteit in overtuigingen over genderidentiteit en wat waarmee samenhangt, krimpt steeds verder in. De Europese Commissie nam in november 2020 de LGBTIQ-Equality Strategy aangenomen. Een van de beloftes die de Commissie doet, is dat zij de lijst van EU-misdaden die als bijzonder zware criminaliteit gelden zoals vrouwenhandel en terrorisme, zal uitbreiden met hate speech en hate crime op basis van sekse, gender en seksuele gerichtheid.

De Kerk

Wat in dit kader met de subjectieve term hate speech wordt bedoeld, komt expliciet naar voren in een rapport van de VN-mensenrechtenraad dat in september in de algemene vergadering van de VN werd besproken. De katholieke Kerk wordt daarin aangehaald als een ‘anti-gender-groep’ die geweld en discriminatie op basis van seksuele geaardheid en genderidentiteit in de hand zou werken. De overtuigingen van de Kerk komen volgens het rapport neer op “haatzaaiende uitlatingen”. Zo wordt haar begrip van het gezin een schending genoemd van de bestaande mensenrechten. Het rapport roept op deze schendingen te plaatsen onder het wettelijke kader voor haatzaaiende uitlatingen en haatmisdrijven, oftewel strafbaar te maken.

Homofobie

Het is niet verwonderlijk dat het Vaticaan in juni van dit jaar voor het eerst in zijn bestaan gebruikmaakte van zijn soevereine status onder het Verdrag van Lateranen om bezwaar te maken tegen een Italiaans wetsvoorstel om homofobie te bestrijden. Homofobie bestrijden is uiteraard terecht, maar het Vaticaan ziet grote risico's voor de godsdienstvrijheid omdat uiten wat de Kerk leert over huwelijk en gezin strafbaar zou kunnen worden.

Dovemansoren

En dichter bij huis? Door de lawine aan berichten in de media over genderidentiteit, lesmateriaal voor alle lagen van het onderwijs en overheidsdocumenten over inclusie en diversiteit, lijkt er vrijwel geen ruimte meer voor een afwijkende of kritische mening. Neem bijvoorbeeld de voorgestelde wijziging van de Transgenderwet die ter stemming klaar ligt.

Volgens het voorstel heeft men geen deskundigenverklaring meer nodig om het geslacht op het geboortebewijs te laten veranderen en vervalt de leeftijdsgrens van 16 jaar. Een discussie hierover op gang brengen – met als vraag of wel voldoende is nagedacht over de gevolgen voor de personen zelf én hun naaste omgeving en de samenleving – blijkt aan dovemansoren gericht.

Ontmoeting

Uiteraard moet iedereen oog hebben voor mensen die worstelen met hun identiteit, met name de eigen ouders maar ook de Kerk in haar pastorale taak. Kennis over wie de mens is en waartoe God hem roept, vormt daarbij een solide en noodzakelijke basis.

En dat brengt ons terug bij de Week van de Opvoeding. Die is mede bedoeld om ouders te laten weten dat ze er niet alleen voor staan. De week draait om ontmoeting en uitwisseling van kennis tussen ouders, medeopvoeders en professionals. Ook waar het gaat om onderlinge uitwisseling en kennis van onze katholieke identiteit, is die ontmoeting van wezenlijk belang. Laten we daar dus werk van maken – in het belang van ware diversiteit.

Het Opgroeisymposium vond 9 oktober plaats rond het thema 'Goddelijke diversiteit, gender als ingeweven of ingegeven' met sprekers uit religieuze en seculiere hoek.